

ЯККАСАРОЙДА БИР ЧИЛАНГАР БОР...

Авария содир бўлган манзилни дафтарга қайд қилган диспетчер тезда навбатчи ишчилар хонасига йўналди. Бу вақтда соат миллари 2:00ни кўрсатар, диспетчернинг қадам товушидан сергак тортдилар. Ишчи гуруҳи бригадир бошчилигида айтилган манзилга қисқа фурсатда етиб боришди ва ўз вақтида муаммони бартараф этишди.

“Ниғмат ака билан навбатчилигимиз тенг келиб қолиши қандай яхши! Биринчидан, хушёр ва топшириққа виждонан ёндашади. Қолаверса, шу кунгача у киши билан кечган навбатчилигимизда бирор марта орқамиздан шикоят тушмаган”,

хаёлидан ўтказди диспетчер.

Ҳа, қорачадан келган бу киши нафақа ёшида бўлса-да, тетик ва зийрак. Эҳ-ҳе, оқова сув хизматларига ишга келганига ҳам салкам йигирма йил бўлибди. Ўтган йиллар мобайнида Яккасарой ва Миробод туманларида Ниғмат ака бормаган, таъмирламаган кўча қолмапти...

Тошкент вилоятининг Зангиота туманида туғилган Ниғмат ака Аҳмедов оилада тўнғич фарзанд бўлиб, ёшлигида ука ва сингиллари корига ярашда ота-онасининг ишонган тоғи эди. Ишдан қочмаслиги, тиришқоқлиги сабаб, мактабнинг 8-синфини битиргач, Чилонзор туманидаги 63-касб-ҳунар мактабига ўқишга қабул қилишди. Сувоқчиликдан тортиб бўёқчиликкача бўлган қурилиш соҳасининг яхши мутахассиси бўлиб етишган йигит онаси танлаган қизга уйланди ва эр-хотин 1982-1983 йилларда Яккасарой туманидаги керамика ишлаб чиқариш заводида иш бошлашди. Билсангиз, ўша вақтларда заводда оилавий ишлайдиган ишчиларга уй-жой бериларди. Улар оиласида бирин-кетин фарзандлар дунёга келди. Саккиз йилга яқин завод ётоқхонасида турган ёш оилга Сергели йўлидаги Хонобод тарафдан уй қуриш учун ер беришди. Бу вақтга келиб заводда ишлар тўхтаб қолган, ойлаб чўзиладиган маош ишчиларнинг тинкасини қуритарди...

*– Алло,
“Сувсоз”Яккасарой
филиалими?*

*– Ассалому алайкум!
Ҳа, сизни навбатчи-
диспетчер Зайниддин
Саидходжаев эшитади.*

*Ярим кечаси
жиринглаган телефон
қўнғироғидан навбатчи
сергак тортди.
Диспетчернинг ширин
муомаласидан фуқаро
гапини бошлашдан
олдин салом
бермаганидан бироз
хижолат тортгани
овозидан сезилиб
турарди.*

*– Кечирасиз, “Қорақум”
дахасидаги 2-тор кўча
муълишида сув тошиб
ётибди...*

Уч фарзанди ейман-ичаман деб турган Ниғмат ака ҳозирги ишхонаси – Тошкент шаҳар “Сувсоз” Яккасарой бўлимига чилангар сифатида ишга кирди.

Аҳолининг тинч, фаровон яшаши йўлида хизмат қиладиган, биз кўпинча эътибор беравермайдиган шундай касб борки, уларни хайр-саховат эгалари деб атагим келади. Улар, вақти келса, қишнинг аёзли кунларию, саратоннинг жазирамасида ўз вазифасини бижарадиган инсонлар – канализация таъмирловчиларидир.

Ниғмат ака Аҳмедов ана шундай фидойи инсонлардан бири. Канализация қувурларини таъмирлаш, керак бўлса, қувурларни ётқизиш ишларида моҳир чилангар авария содир бўлган жойда ишни қандай ташкиллаштириш, кўча бўйлаб оралиқ масофаси 25–30 метр бўлган люк-қудуқларнинг қайси бири орқали муаммони ҳал этиш мумкинлиги бўйича ўз ишининг устаси.

– Бизга бириктирилган ҳудудда суткасига камида 3–10 тагача аврия содир бўлади. Баъзан бир жойга бир ойда уч мартагача борган кунларимиз бўлган. Авариянинг содир бўлиши, аксари ҳолларда фуқароларнинг ичимлик суви ва канализация тармоқларидан фойдаланиш маданиятининг пастлигидадир, – дейди қаҳрамонимиз. – Ишонасизми, орамизда шунақа одамлар борки, тарвуз еса, пўчоғини унитазга ташлайди, вақти келса, чақалоқларнинг бир марталик тагликларини амаллаб канализацияга тиқишади. Сиз ўйламанг, тошиб ётган люкни бошқа люкдан сим тиқиш орқали ҳал этилади деб, очиғи, бадбўй, кўнгилни оздирадиган, инсон боласи ижирғанадиган оқова сувга қўлимизни тиқиб, ўша одамлар

ахлатхонага элишга эриниб, канализацияга улоқтирган рўзғордан чиққан чиқиндиларни тозалаймиз. Ишимизнинг қондаси шунақа – жиркандингизми, ишлай олмайсиз! Жамоамизга қанча-қанча йигитлар ишга келишади. Чидаганигина ишлаб кетади.

Чилангарнинг гапи айни ҳақиқат. Қолаверса, люкларда ахлатлардан ҳосил бўлган заҳарли газ бўлади. Ишчи воқеа содир бўлганда люк қопқоғини очиб, қудуққа махсус лампа туширади. Агар лампа ўчиб қолса, демак, бу жойда инсон миясини ўттиз сонияда фалажлайдиган газ мавжуд бўлади.

Канализация трубаши тешилдим, яна бир сабаби, чуқур томир отган дарахт илдиэлари ҳам бўлиши мумкин. Энди ишчи махсус болта билан илдиэларни чопиши керак. Сув ичида қолган труба тешиги махсус ёпишқоқ елим билан ямалади. ЗИЛ, КО-Камаз махсус транспортлари ҳам бўлиб, юз атмосферада сувни кучли босим остида уриб, ишчилар уддалай олмаган ишни охирига етказди. Юқоридаги ишларни амалга ошириш учун ишчи бакуват, соғлом ва чаққон бўлиши шарт.

Ниғмат ака Аҳмедов ишхонасида “устоз-шогирд” анъанаси тўғри йўлга қўйилган. Етук чилангар ўтган давр мобайнида малакали шогирдлар тайёрлади. Тенқури Ғофур ака билан биргаликда Файзулло, Жавоҳир

каби ёш ходимларга иш ўргатишмоқда. Шуҳрат Маҳмудов раҳбарлигидаги Шуҳрат Холматов бригадаси намунали жамоа бўлиб шаклланди.

Ниғмат аканинг иши пишиқлиги учунми, ойда бир-икки марта кўшни туманларга ҳам ёрдамга чақириб туришади. Уста бунга кўникиб ҳам кетган. Бирор марта ишдан қочмай, ҳар бир топшириққа “лаббай” деб жавоб бериши устозлари Баҳодир ака, Зоир ака ва Султон акалардан ўтган бўлса, ажабмас...

Ҳавас қилса арзигулик, маҳаллада намунали оила саноладиган бир хонадоннинг бошлиғи гулдай уч фарзандни ўстириб, эл қаторига қўшди. Икки ўғли Нуриддин ва Отабек бугунги кунда отаси билан бир жамоада фаолият юритмоқда, тажрибали диспетчерлардан. Ягона қизи Ширин эса тумандаги клиникаларнинг бирида ҳамшира. Суяги меҳнатда қотган Ниғмат ака Гулнора опа билан бирга шириндан-ширин олти набиралар ардоғида.

Ниғмат ака саксонни қоралаётган отасини йўқлаб туришни қанда қилмайди. Ота ҳар гал ўғли йўқлаб келганида нафақа ёшига етиб қолган боласининг елкасига қоқиб: “Ризқинг бутун, мартабанг улуғ бўлсин!” – дея алқайди. Зеро, ота дуосини олиб барака топган инсон кам бўлмайди.

Нурбек ҚИДИРАЛИЕВ

